

Megjelenik hetenként kétszer
csütörtökön és vasárnap

Főszerkesztő és kiadó:
CSUKOVITS JÁNOS.

Felelős szerkesztő:
MAURER NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sopron, Ferenc József-tér

Városi és megyei
TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLETT

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

Előfizetési ár:

Negyed évre. „ 2.—

Fél évre. . . „ 4.—

Egész évre . K 8.—

Egyes szám ára 8 fill.

Egy óra . . 70 fill.

Hirdetéseket a lap kiadó-
hivatala megegyezés szerint
felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

Litvánok és lettek.

Oroszország, amelynek vezetősége Ausztriát és Magyarországot nemzeti-ségei szerint részekre szerette volna bontani és feldarabolni, sokkal több részből van összeenyvezve, mint monarchiánk s ha valahol, akkor bizonyára ott sóvároghatnak a nemzetiségek a szabadság után. Az angol-orosz iréket kivéve, nincs ország egész Európában, ahol a nemzeti-ségek oly embertelen elnyomatásban részesültek, mint Oroszországban. Az ántánt államok vezetőségei a hazugságok piszkos tengerébe fullasztották az egész világot s a hazugság erkölcs-telenségének sötét bélyegét kérkedve hordják homlokukon. Ilyen a kétfelé osztott becsület: a magán és a politikai, vagy hivatalos becsület. Az erkölcs mérlegén az ilyen egyének, bármily magas rangok és ravasz talentumok, becsületre számot nem tarthatnak; lelkiismeretlen és jellem-telen egyének. Ha valamikor az örültség a hazugságnak templomot, pantheont emel, akkor annak a falába bátran beilleszthetik az illető nagy urak mellszobrait. Az illető pantheon

homlokzatára ezt a feliratot illeszthet-nék: „Azok számára, akiknek nem volt hitük, sem becsületük, sem lelki-ismeretük. Átok legyen emléküknön!”

Oroszországból most ismerkedünk meg külön-külön egy-egy, kancsuká-
val bekeblezett nemzetiséggel. Itt van-
nak a német hadsereg által jórészen
felszabadított litvánok és lettek. Nevök
már 850-ben Kr. u. szerepel a törté-
nelemben. Jobban előtérbe 1252-ben
lépnek, mikor Mindowe fejedelmök
Riga érseke kezéből felvette a
keresztiséget és magát királylyá koro-
náztatta. Vallás tekintetében azonban
ezután is hosszabb ideig a pogány-
ság és kereszténység között ingadoz-
tak. 1386-ban fejedelmük Jagiello
nőül vette Hedvig lengyel királyi
hercegnőt s ezen házasság folytán
kapcsolódott a litván nemzet a
katholikus egyházba. Az orosz szaka-
dár fejedelmek a későbbi évszázadok-
ban embertelenül sanyargatták épen
a hite miatt e népet, püspökeik
számkivetésbe küldték, sz. Josaphat
Kunczwicz-et, Poloczka érseket ki-
végeztették az egyházi vagyont elra-
bolták és szakadár pópákat ültettek a
nyakára. Különösen sokat szenvedtek

I. Miklós alatt. 1830—1835. között
3 $\frac{1}{2}$ millió katolikust kényszerített a
közigazgatási hatóságok minden jogot
bőszülten lábbal tipró eljárása által a
görögkeleti rítus felvételére. Ebben az
időben az állhatatos litván katolikusok
az elsősoradokbeli keresztény üldözés
vérengzésén mentek keresztül. Hasonló
volt a sorsuk az angol irékével. A
szabadságot csak kifelé hirdető durva
angol pakróc végre reátalált Orosz-
országban méltó feltjára. Ezért nem
csodálkozunk, ha a mostani háboru
folyamán Londonban már az orosz
görögkeleti szakadárság és az angol
protestáns vallás egybeforrasztásáról
beszéltek s az ujságokban e mellett
lelkesítő cikkeket közöltek.

1904. óta kezdtek a litvánok ismét
egy kissé fellélegzeni. Nyelvük az
indogerman népek között legközelebb
áll a régi szanszkrithez. Két nyelv-
ágozatuk van: a smudi és a lett.
A nép szelid természetű, gyermeki
kedélyű, amely szomjuhozza az igaz
keresztény kultúra gyümölcseit. Mos-
tani Wilnai püspökük 1904. óta báró
Rosche, aki államügyészből lett pappá
s aki már számkivetést is szenvedett.
A szavazók a dumába is beválasz-

A Török Lajcsi. . .

(Egy kis gimnazista elbeszélése.)

— Az „Új Élet” eredeti tárcája. —
Irtta: Erdős Aladár.

A tanár ur már öt helyről elültette Török Lajcsit, amikor hatodszorra mellém került. Török Lajcsit senki sem szerette az osztályban, minden fiu tudott rá panaszkodni. Most én mellettem ült, de én nem árulkodtam rá, ő nem is bántott engem, csak sohasem figyelt. Mindig a pad alatt babrált a bicskájával.

Lajcsi parasztfiu volt és mindig maszatos volt a keze meg az arca. A ruhája meg téle volt piszkos foltokkal. De én azért összebarátkoztam vele. Lajcsi is mifelénk lakott, csak hogy az ő házuk alacsony zsindelyes ház volt, a mienk pedig kőből való és függönyös ablakok voltak rajta.

Otthon nem tudták, hogy én Lajcsiékhoz járok. Mert én iskola után mindig elmentem Lajcsiékhoz a kertbe. Olyan jó volt ott. Elbujtunk a kukorica meg a napraforgó közt és ástuk a földet.

Ott elvultunk egész délután és senkisémm kereste Lajcsit. Sem az anyja, sem a testvére.

Egyszer vasárnap délelőtt elszöktem a

templomból Lajcsival és hazamentünk a kertbe. Eső esett az elmúlt éjjel mert a föld olyan különös jószagu volt és még a napraforgó virágában is ott csillogott az esőcsepp. A kerítés alatt ültünk és a hasadékokon át az utcára láttunk.

Odakint ugruhás emberek jöttek-mentek; a leányok kezében imádságos könyv. Azután nagy énekelve bucsusok jöttek. Fölmásztam a kerítésen, Lajcsit is odahívtam és úgy néztük az aranyosruhájú papokat, a csipkés galleru minisztráló fiukat és a szent képet tartó ősz embereket. Az emberek lehajtott fejjel mentek, kezükben olvasó, s ajkukon hosszú zsoldári szó. Már a vége járt előttünk és halkabb lett az ének.

Nekem eszembe jutott a templom, ahonnan elszöktem; az anyám és a jó Isten, akik meg fognak büntetni ezért. Miért is jöttem el?

Mit mondjak majd, ha édesanyám kérdezi: imádkoztál-e fiam apáért, aki már fél éve a harctéren van? . . .

Lajcsi nem törődik semmivel; ő nem fél, hogy büntetik. Neki nincs is édesapja, csak nagyon beteg anyja.

A kerítés alatt most egy fiu ment el. Lajcsi a kalapjára dobott, azután elugrott és nevetett. Én ott maradtam, a fiu felnéz és szidni kezdett.

Te Lajcsi, kérdem, miért dobtad meg azt a fiut? . . .

Miért? . . . He-he . . . hát csak, miért jött erre! . . .

Én most már nem akartam ott maradni. Már a templomból is ugysis otthon kellene lennem. El akartam menni, de Lajcsi nem engedett: maradj még, ne menj; most csinálok egy templomot és magas toronyt a tetejére.

Na jól van, a templomot még megvárom. És már dolgoztunk is újra. Én törtem a venyigét gerendáknak, Lajcsi meg összeállította és földet rakott rá. A nap játszott a levelek között. A napraforgókat bolondozva ingatta a szél. A kerti galambházban bugva beszélgettek a galambok.

Gyönyörű templomot építettünk. Ablakok is voltak rajta. Orgonát és padot is tettünk be. És meggyújtottunk benn száraz levelet, az volt a tömjén. A templomunk körül fehéren táncolt a nap. A levelek között susogott a szél. A kerítésen túl nem tudtuk, hogy van világ. A kertben csak mi voltunk.

Egyszerre csak hallom, valaki Lajcsit szólítja és a levelek között már ruhasuhogást is hallottam. A másik percben pedig ott állt előttünk egy betegesarcu asszony. Ez volt a Lajcsi édesanyja.

EMLÉKIRAT a rokkantügy jelesül: a Magyarorsz. Munkások államosítása ügyében

Rokkant- és Nyugdíjügyleté-nek
Ara: 30 fill. Vidéki rendeléseknél az összeg előre beküldendő. (Egy példánynál bélyegben.)
Kapható: kiadóhivatalunkban, továbbá Máhr Árpád cs. és kir. udv. könyvk., Blum Náthán,
Piri Dániel papirkereskedőknél és az összes dohánytözsdeknél.
címe 50 oldal terjedelmű rendkívül érdekes röpirat
A. HORVÁTH ENDRE pt. főtiszt tollából — megjelent,
mely tanulmány intenciója immár országos ügyé vált.

tották képviselőnek, de az orosz kormány azon a címen, hogy a püspök állami hivatalnok, a választást megsemmisítette. Jelenleg Oroszországban élő litvánok majd mind katolikusok, míg Kurlandban és Livlandban élő katolikusok száma Witebsk kormányzóság hozzászámításával 300 ezerre tehető. Ebből is látjuk, hogy ezen világrengető megszállásban és háboruban Monarchiánk és Németország nemcsak jogos és szent érdekeikért (szent önzés kizárásával) küzdenek, hanem barbár elnyomatás alatt évszázadokon át nyögő népeknek az emberi szent szabadság jogait — a latin és vele rokonszenvező szabadkőművesség minden ellenkezése és ágyudőreje ellenére, — visszaszerzik, amiért évszázadokra kiérdemlik a fel-szabadított népek őszinte háláját.

Csukovits János.

Szent István-napja Kolomeában.

Vatter Pál posta-főtiszt, népfölkelő főhadnagy, a hadtáp-távírdahivatalok egyik főtisztviselője, Kolomeából írt haza egy levelet. Humoros, néhol a szívből markoló, könyeket facsaró levelet. Tudja Isten hol szedte a hozzávaló képességet, a marcona hadfi. Inspirálta a harcmező? Az a gondolat, hogy Morse-osztagával temető felett röpti a parancsokat, amelynek minden szava száz halál — de a győzelmes halál... a temető felett az eljövendő béke reménye száll... száll... kiütözik az őszi verőfényben, a lövész árkokból itt-ott előtörő, estenden a csillagok felé szálló Szűz-Máriás énekekben, itt-ott... de annyi bizalommal, annyi törhetetlen reménységgel... mintha a Szűz-Máriás énekek minden strófájának kiáltó refrainja volna annak a másik imádságnak,

Hát itt vagytok, mondotta, játszatok?... De most már késő van, delet harangoznak. Gyere be Lajcsi ebédelni.

Maga a Lajcsi barátja, kis fiu?... Szólt most hozzám; azután odajött és megsimogatta a hajamat: maga jó kis fiu mondotta, ugye maga sose árulkodik Lajcsira?

Ne, ne, vigyázz édesanyám, kiáltotta most Lajcsi, beléptél a templomba.

Jaj Istenem, nem akartam; de hogy is akartam. De akkor már vége volt a templomnak és szomorúan néztük a romjait...

Ennyi történt akkor a Lajcsiék kertjében. Azóta Lajcsit kivették az iskolából és a kis ház lakóival más vidékre került. De engem, ha arra járok meg-megcsap a napraforgó szaga és magamba merülve gondolkodom azon a vasárnapon: a Török Lajcsin, az anyján és a templomunkon...

* * *

Egy napon — akkor már 3. gimnázista voltam — egy szűk utcában temettek. Kevés nép siratta az elhunytat. Én is odamentem. A koporsó körül vagy három leány között állt Török Lajcsi! Az édesanyját temették, a Török Lajcsi szegény, betegesarcu édesanyját... A nap teljes fényvel látogatott le a kis utcára. A levegőben játékos cikkázással fecskék repültek. Egy öregasszony a hátam mögött kérde a szomszédját:

Azt' hány esztendőtt élte?...

Harcincőtöt, de biz az ötvennél is többnek látszott.

Ja!... Dolgozott ám eleget ebben az életben.

Bizony dolgozott, hagyták rá a többiek és szaporán törülgették könnyeiket.

Én pedig lassan, szomorúan elmentem, fejem lehajtottam, nem akartam, hogy Török Lajcsi meglássa a könnyeimet.

a mi Himnuszunknak végső akkordja: „megbűnhődte már e nép a multat és jövendőit” — ez inspirálhatta.

A Szent István napját a magyar táborban ez a két gondolat aranyozta be: Mária segít kegyelmében vetett bizalom a halálig — pedig milyen olcsón mérik itt a halált — s az a meggyőzhetetlen hit, hogy győznünk kell, mert körömpróbáig üritettük a szenvedések billikomat; megbűnhődünk már a multért s a jövendőért is. S mintha hallanám a harcedzett vitézek erőteljes korusát, Kolomeában, Szent István napján, a tábori misén, megragad e két felséges gondolat s úgy, ahogy az én barátom leírta, felsarjadzik az én civil lelkemben is a bizó reménység: „Anyánk Te tudsz segíteni!”... mert: „megbűnhődte már e nép a multat s jövendőit!”

A 18-iki, Ő felségének szentelt tábori diszmiséről jöttek ki a tiszt urak. A mise diszes volt ugyan, de csendes, nagyon csendes s itt a levélíró így folytatja: „... azt mondja neked dr. Heller tanácsos, tábori póstaigazgató, hogy Szent István napján is kellene misét tartatnunk, azon mi, magyarok minél többen jelenjünk meg. A katonai főapát jó magyar ember, ő szívesen misézne s mi énekelnénk.”

Ez volt az óhajlás, tehát parancs. Itt a vad idegenben. De hát meg kellett lennie. Vatter barátunk lett a Regens Chori. Más kérdés, hogy tud-e zenészeni? Kérdezik is a katonák! Regens Chori. Punktum. A többi az ő dolga. A hadtápállomások és parancsnokságok magyar tisztjeit és szolgálatmentes legénységét egy-egy Morse-izenet értesítette az eseményről. Egyedül lesznek, családi ünnepen. Mit is keresne itt valamit más, mint magyar? Katonáké ugysem tartották ez ünnepet a hadseregben; itt a tábori főapát jó magyar ember léteire örömmel vállalta a maga dolgát, hát meglesz. Meg is lett. De hát az ének, a mise-ének? Az is meglelt. Parancs volt rá.

A Regens-Chori elment az egyik hadtáp-távíráshoz, a ki nem magyar, talán nem is a mi nyájunkból való volt, de tudott valamelyet zongorázni. Ezt megtapasztalta a tiszt menázsban s hogy olyan ember volt, akinek szíve helyén van, onnan látta a Regens-Chori, hogy amikor megértette miről van szó, ezer örömmel vállalta azt, amit még sohasem csinált: orgonálni fog mise alatt. De hát hol az ének? Ki tanítja be? A Regens-Chori már intézkedett is. Egy-egy „Dienstzettel” repült az érdekelt tisztekhez és tisztviselőkhez, hogy 19-én délelőtt 10 órakor a plébániai templom kórusán jelenjenek meg.

A zongorista tehát leült a orgonához s a Regens-Chori előzeneklése mellett leköttázta két ének előtte ismeretlen ritmusu dallamát. Lesokszorosították a szöveget. A Regens-Chori egy párszor elfújta a ujdonsült kíséret mellett, hogy legalább magáért tudjon jót állani.

Másnap 10 tiszt és tisztviselő pontosan meg is jelent s kezdetét vette a próba. Először az orgonista vett ujj-gyakorlatokat, hogy az orgonán ne zongorázzon s azután egy-két próba az „unisono” éneklésből, amelyről azt írta a Regens-Chori, hogy kétségbeejtően jól ment; hogy hogyan, hát jól, mert nem cikornyáztak, csak próbáltak. Hja, parancs — parancs!

Ugy itélték, hogy a nyilvánosság elé léphetnek, már mint az ő szűkebb magyar nyilvánosságuk elé. Mert hát akinek volt „hallása” segített hozzá más hangon is. Hát úgy itélték, hogy felléphetnek.

Ezután jött az ezer ágyu és gránát.

Az Armeekommandant megneszelte a dolgot. A menásiban már délben szaporán pislogott, itt-ott mosolygott is rejtélyesen, míg estére kelve kijött az „Armeebefehl”, hogy az augusztus 20-iki istentisztelet épen oljan hivatalos lesz, mint a 18-iki. A vacsoránál keveset beszélt az Armeekommandant Exzellenz. Egyszer felejtette tekintetét a Regens-Chori ábrázatán s majd

mintha távolba nézne, haza, szép Magyarország felé, az Exzellenz arcán valami meghatottság ömlött el. Hirtelen csend lett az asztal körül, a kérdő ábrázatok az Exzellenz felé fordultak, mintha lelkében akartak volna olvasni, vajjon mire gondol? Hirtelen felkelt, összeütötte bokáját, sarkon fordult s szállítására ment.

Most ismét a levélíró folytatja: „20-án tehát különös lelkesedéssel, de nem szorongó érzéssel mentünk fel a kórusra, hogy talán nem is lesz elég impozáns a mi próbálkozásunk.”

„Majd bevonult az egész tisztikar. Két fess honvédhuszárt teljes parádében disz-örségül állítottak az oltár elé, a többi huszár pedig sorfalat állva, az oltár oldalán helyezkedett el. A hívő közönség s a legénység többi része szorongásig megtöltötték a templomot.”

Horváth Endre.

(Vége következik.)

Hátralékos előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy hátralékukat kiadóhivatalunk címére (Sopron, Ferenc József-tér) beküldeni szíveskedjenek.

Lakhely változtatás bejelentésekor pedig a régi cím leadását is kérjük.

Világháború.

HÖFER JELENTÉSE:

Hivatalos.

Budapest, aug. 31.

Orosz hadszíntér:

Lucktól északra és északkeletre ellentálló orosz haderőt tegnap heves harcok közt dél felé vetettük vissza, 12 tisztet, több mint 1500 főnyi legénységet fogtunk el. 5 gépfegyvert, 5 mozdonyt, 2 vasúti vonatot és nagymennyiségű hadiszert zsákmányoltunk.

Csapatunk Swiniuchy—Gorochow—Radziechow és Turze mellett is kényszerítették az oroszokat, hogy a visszavonulást folytassák.

Radziechowitzól délre a budapesti cs. és kir. gyaloghadosztály ezredei szokott készséggel rohammal foglalták el egy erősen elsáncolt védelmi vonalat.

A Strypa mentén átkelés kieroszakolásáért folyik a harc és az oroszok az itt üldöző csapatunk előnyomulását egyes helyeken kemény ellentámadásukkal gátolják.

A Dnyeszter mellett és a besszarábiai határon nincsen ujság.

Kobrintól északra küzdő haderők a Musciawec felső folyásánál fekvő Pruzanyig nyomult előre.

Olasz hadszíntér:

A délnyugati harcvonalon tegnap sem voltak nagyobb jelentőségű harcok. San Martinónál az ellenség két előretörését és azonkívül egy a tolmeini hidő déli része és egy Flitsch mellett a völgyet védő hadállásunk ellen intézett támadást vertünk vissza.

(M. S. O.)

HÖFER, altábornagy, a vezérkari főnök helyettese

A NÉMET VEZÉRKAR BESZÁMOLÓJA:

A nagy főhadiszállás jelenti:

Berlin, augusztus 31.

Nyugati hadszíntér:

Jelentősebb esemény nem történt.

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadseregcsoportja: Fridrichstadtól délre a hidfőnél a harc még tart.

Njementől keletre csapataink a Grodnótól Wilnába vezető vasuti vonal felé nyomultak előre. 2600 foglyot ejtettek.

Grodnó várának nyugati arcvonalán elértük Nowy-Dwar és Kusnica vidékét.

Grodeknel az ellenség támadásaink elől kiirította állásait a bialystoki erdőség keleti szélén.

Lipót bajor herceg tábornagy hadsereg-csoportja:

A felső Narewen helyenkint már kiküzdöttük az átkelést.

A hadcsoport balszárnya Pruzany felé nyomult előre.

Mackensen tábornagy hadseregének csoportja:

Üldözés közben elértük a Musciawic szakaszt. Az ellenséges utóvédeket megvertük 3700 orosz elfogtunk.

Délkeleti hadszíntér:

Brzezanytól északra az ellenségen áttört és azt üldöző német és osztrák-magyar csapatokat nagyobb orosz erők ellentámadása a Strypa mentén helyenkint feltartóztatta.

(M. E. S.)

Legfőbb hadvezetőség.

A megsemmisített orosz hadsereg.

Egy kis összefoglalás.

Berlin, aug. 31.

A nagy főhadiszállásról jelentik a Wolfügynökségnek:

A jelen időpontban, amikor az oroszok belső védelmi vonala is elesett s a folyó hadműveletek egyik szakasza bizonyos nyugvóponthoz érkezett, tanulságos megállapítani az eredményeket. A hadműveletek május 2-án a gorlicei áttöréssel kezdődtek. Az orosz sereg zömét, amelyre tulajdonképeni nyomás nehezült, a legalacsonyabban számítva 1,400.000-re tehetjük. Hadifogságba esett kerek 1,100.000 ember, legalább 300.000 ember elesett vagy megsebesült. Hogy az ellenség mindazonáltal rendelkezik csapatokkal a harctéren, úgy magyarázható, hogy a Törökország ellen készen álló csapatokat Déloroszországból elvonták s a tartalékokat félig kiképezve gyorsan a harctérre vetették. Galiciából, Lengyelországból, Kurlandból, Livlandból az ellenséget elűztük, zárt frontja szét van szakítva külső és belső védelmi vonala, 12 vára, köztük 4 nagy és modern kiépítésű erősség vitéz és hű harcosaink kezén, birtokunkban van.

Egy angol szállítóhajó elpusztult.

2000 ember vízbe fullt.

A Cambana értesülése szerint a Fehér tengeren egy angol csapatszallító hajó aknába ütközött és elpusztult. A hajón 320 tiszt, 1350 főnyi legénység és 310 főnyi hajószemélyzet volt. — Eddig 600 holttestet halásztak ki.

Hirek.

A trónörökös kitüntetése. A király Károly Ferenc József főherceg ellentengernagy ő cs. és kir. fenségének a Vörös Kereszt körüli érdemeiért a vöröskereszt érdemcsillagát a hadiékítménnyel adományozta.

Kitüntetések. A király Szemere Jenőt, a 18. hadtápl. menetzászlóaljnál beosztott népfőlkelő főhadnagyot a legfelsőbb dicsőre elismeréssel tüntette ki. — A király elrendelte, hogy Rosner Sándor, Mechle Géza, Kherndl Kálmán és Kováts István 13. tüzérezredbeli hadnagyoknak az ellenség előtt tanúsított bátor magatartásukért a legfelsőbb elismerés adassék tudtul. — Baál Károly orvostanhallgató, Baál József, a győrsopron-ebenfurti vasút főpénztárosának fia

az ellenség előtt tanúsított bátor magatartásáért a II. oszt. vitézségi érmet kapta, amelyet a király születésének napján tüztek a mellére. — Csizmadia János a 18. honvéd-gyalogezred zászlósa, népiskolai tanító az ellenség előtt tanúsított bátor magatartásáért a nagy ezüst vitézségi érmet kapta.

Hősi halál. Erdélyi Jenő dr. győri közismert s keresett gyermekorvos a harctéren kapott sebében, a pozsonyi katonai kórházban 37 éves korában hősi halált halt.

Egyházmegyei hírek. Fetser Antal megyéspüspök Varga Sándor kisboldogasszonyi káplánt Ágfalvára küldte a gyengélkedő Beitel Károly plebános kíségetésére. Kisboldogasszonyba Fischer János nagymartoni káplánt rendelte. — Baán János győrujvárosi káplán, tartalékos tábori lelkész katonai lelkészi szolgálatra behívták.

Az evangélikus szuperintendens, Gyurátz Ferenc, a háboru tartamára visszavonta lemondását. Noha ezzel az utódkérdése elhalasztódott, egyesek mégis már most említik meg az utódot Bancsó A. itteni theol. igazgató, Stráner Vilmos theol. tanár és Kapi Béla körmendi lelkész személyében.

A minorita-rend tartományi főnöke, Lakatos Ottó dr., aki most 47 éves, a katonai hatóságnál jelentkezett katonai lelkészi szolgálatra.

Képviselő-jelölés. Széll Kálmán, a szentgotthárdi választókerület képviselőjének halálával megüresedett mandátumára Vas vármegye központi választmánya Rosner Ervin bárót, Ófelsege körüli minisztert fogja valószínűen jelölni.

A soproni kath. konvent aug. 31-én délután ülést tartott, melynek tárgyai voltak: 1. A Dr. Lackner-féle alapítvány javára bekebelezett zálogjog törlésére vonatkozóan érkezett telekkönyvi végzés. 2. Sopron városának átírata a hősi halált halt egyének árváinak fölkarolása tárgyában. 3. Javaslat a konvent lombardkölcsonneinek konvertálására. 4. A tanítók kérvénye a háboru tartamára drágasági pótlék engedélyezése végett. 5. Pénztárosi jelentés egy koronajáradék-kötvénynek az árvaházi prefektustól történt letétbehelyezéséről, továbbá 6. a hadikölcsön jegyzéséről. 7. Szalay Jenő megköszöni a neki adományozott ösztöndíjat. 8. Radó Keresztély bejelenti fiának a bencésrendbe való belépését s ennek folytán az ösztöndíj jogosultságának a megszűnését. 9. A szegényügyi bizottság jelentése több árvának az árvaházba való fölveteléről. A tanítók drágasági pótléka ügyében a konvent a következő határozatot hozta: nős tanítók részére 240 K-t, nőtlének és hitoktatók részére 120 K-t, a szolgák részére 100 K-t kapnak két részletben. — Sabel János káplán helyett Sziesz Károly lett rendes tagnak behiva.

Sopron vármegye állandó választmánya hétfőn d. e. 10 órakor ülést tartott, amelyen a 11 órára kitűzött rendkívüli törvényhatósági ülés tárgyait készítette elő. Fertsák Jenő főjegyző előadó tette az alispán már ismert indítványát, hogy t. i. az ellenségtől elpusztított felvidéki falvak újjáépítésére szavazzanak meg az 1915. évre szóló 2%-os pótdadót. Számítás szerint az ezen a címen befolyó összeg 48.000 K-t tenne ki. Ebből az összegből 40.000 K-t az országos mozgalom vezetőségének küldenének, 8000 K-t pedig külön kezelnének, amelyet esetről-esetre használnának föl háborus jótékony célra. Tólos István dr. törvh. biz. tag progresszív alapon kívánja ez adó kivetését, de mivel az alispán fölvilágosító közbevetése szerint ez a törvény és rendeletek szerint nem lehetséges, indítványát oda módosítja, hogy a 2% helyett 3%-os adót vessenek ki. Ez esetben a befolyó összeg 72.000 K-t tesz ki, amelyből az országos bizottságnak 60.000 K-t bocsátanának rendelkezésére, 12.000 K pedig az alispántól tervezett külön alapra maradna. Közben indítványt tettek, hogy abban az esetben, ha a 60.000 K-t iskola építésére fordítják, gondoskod-

janak arról, hogy abban tisztán magyar nyelven történjék az oktatás. Az e körül támadt párbeszédben Németh prépost megjegyzi, hogy ily föltételnek kikötése teljesen fölösleges, mert a kormány tevékenysége elég biztosíték erre. Ő ismeri a rutén kárpáti népet, ez lelkesedik a magyarért s Rákóczi nevét említi mint a haza atyját. Ezután Tólos István dr. indítványát elfogadják, amely szerint 3% pótdadót vetnek ki s azt a már említett célra fordítják. — A liszt-szükséglet ügyében a főjegyző jelenti, hogy az alispán ur ismételten fölhipta a közönséget, hogy liszt-szükségletét szeptember 15-ig biztosítsa. Mivel ez a határidő a beállott kedvezőtlen időjárás folytán is elégtelennek bizonyult, indítványozza, hogy felterjesztés intéztessék a kormányhoz e határidőnek október 15-ig való meghosszabbítása végett. Hajas Antal alispán utal arra, hogy a világháborúk ez idejének egy gazdasági éve befejeződött. A jövő évben már tapasztalatokban gazdagabb módon és kipróbált eszközökkel élünk. Megjegyzi, hogy a kormány maga nem ajánlja a vármegyéknek a nagyobb mennyiségű készletek beszerzését, mert ez nagy risikóval jár a vármegyékre. S mivel megyénkben mindenkinek módjában van liszt-szükségletéről gondoskodni, ezért elégségesnek gondolja, ha egyelőre 20 vagon kenyérlisztról gondoskodik. Rupprecht Olivér biz. tag tanácsosnak tartaná, ha a faluk lakóit az előjáróságok útján hívják föl, liszt-szükségletüknek a záros határidőben való beszerzésére. Az állandó választmány rövid tárgyalás után elhatározza, hogy kenyér-tartalékkészletet nem szerez be.

Hirtelen halál. Binder József, a Pesti magyar kereskedelmi bank soproni fiókjának sok éven át volt szolgálója, kedden este hirtelen rosszul lett s rövid kínlódas után 59 éves korában meghalt.

Márczfalva. Királyünnepély. Ő felsége apostoli királyunk születése napjának 85. évfordulóját ünnepélyes módon ülte meg községünk, amelynek fiai közül vagy huszan haltak már a harctéren hősi halált a királyért s a hazáért. A nagymise után, melyen a községi előjáróság, a tantestület az ifjúsággal, a hadastyánok s tüzoltók itthon levő tagjain kívül az itt időző wieni nyaralók: Dr. Suess, dr. Kohl egyetemi tanárok s családjai, dr. Hörnes törvényszéki főbíró stb. is jelen voltak, az iskola terembe vonult a közönség, ahol a királyünnepély rövid diszgyűlés alakjában folyt le. Mariska Ferenc plebános nyitotta meg a gyűlést, utána egy ötödosztályos fiu szavalt el egy alkalmi költeményt, ezt követte Strobl János körjegyző sikerült ünnepi beszédje, amely után a szózat s két más költemény következett, végül a plebános záró szavai után a hymnust énekelték el. A szépen feldiszitett királykép előtt egy tüzer állott milleneumi zászlót tartva kezében, oldalt két fehérruhás lányka szárnyakkal ellátva a magyar korona nagy, festett képét tartotta kezében. Estve harangszó után eldördült a lövés, mely jeladásul szolgált a kivilágítás megkezdésére, mely 1/2 órán át tartott. A torony ablakaiból bengáli fény szórta a világosságot nemzeti színekben, gyönyörű látványt szolgáltatva.

A városi kenyérgyár berendezésére kitűzött pályázat beérkezett 5 ajánlata közül a pénzügyi és építési bizottság Werner és Pfeleiderer cégét fogadta el, mint legelőnyesebbet.

Két segéd munkásnő

és egy

könyvkötő-tanonc

azonnal felvétetik Piri és Székely cégnél, Sopron, Ferencz József-tér 5.

A törvényhatósági bizottság ülésén Baán Endre dr. főispán röviden megemlékezik a felvidéki pusztításokról s hiszi, hogy a törvényhatóság lelkesedéssel hoz áldozatot értők. Bejelenti ezután, hogy e hó 2-ikán hazánk törvényhatóságai küldöttségileg jelennek meg Ő Felsége előtt. Vármegyénk részéről Esterházy Miklós herceg, Németh F. prépos, simonyi Hajas Antal alispán és Fertsák Jenő főjegyző vesznek részt. Ezután a tárgysorozatra térnek. Engelits György plebános azt kívánja, hogy a most följánlott tűzhelyeket a megajándékozottak s utódaik minden időre megtartsák s ne kerüljenek idegen kézre. Németh prépost közbe vetett szavai után a főispán indítványára elhatározták, hogy ama óhajnak adnak kifejezést, hogy a nemzet ajándékát az utódok részére is tartásuk meg. Egyebekben az állandó választmány indítványait határozattokká emelték. A lisztkészlet beszerzése dolgában az októberi közgyűlés fog határozni, amikor a szükségletet házról-házra járva már összeírták. Az elnöklő főispán megköszöni a törvényhatóság hazafias határozatát és Eljen kiáltások között bezárta az ülést.

Életjel egy év után. Szovák Ferenc a 18. sz. honvéd gyalogezredben tavaly augusztus 14-én irt a harctérről. Azóta családja semmi hirt sem hallott róla. Most végre egy évi várakozás után Skodowoból irt, ahol orosz fogságban van.

Iskolai hírek. Beiratások a soproni áll. felső kereskedelmi iskolában. Értesitem a tanulóifjúságot, hogy az 1915/16. tanév a rendes időben nyílik meg. A tanulók felvétele és beiratása folytatólag szeptember hó 1., 2. és 3. napján délelőtt 8—12 óra, valamint délután 3—5 óra között történik. A beiratáshoz szükséges okmányok: a múlt évi iskolai bizonyítvány, születési anyakönyvi kivonat és újraoltási bizonyítvány. A folyó év július 1., 2. és 3. napján már felvett tanulók szintén kötelesek a fent jelzett időben az iskola igazgatóságánál jelentkezni. A rendes előadások szeptember hó 4-én, reggel 8 órakor kezdődnek. — A soproni állami felső kereskedelmi iskolával kapcsolatos női kereskedelmi szaktanfolyam a rendes előadások szeptember hó 6-án reggel 9 órakor kezdődnek. — A kereskedő tanonciskola rendes előadásainak kezdete: szeptember hó 7-én (kedden) d. u. 3 óra. Dr. Ditrői Nándor, igazgató.

A soproni áll. főreáliskola értesítése. Értesitem az érdekelt szülőket, hogy a soproni állami főreáliskolában az 1915/16. tanévre szóló beiratások f. év szeptember hó 1., 2. és 3. napján d. e. 8—12 óráig az intézeti épület I. emeletén fognak megtartatni. Minthogy egy idevonatkozó miniszteri rendelet értelmében az 1915/16. iskolai évben az osztályok párhuzamosítását lehetőleg kerülni kell, a rendelkezésünkre álló tantermek szűk méretei miatt azonban négy alsó osztályba iratkozni szándékozó tanulók csak korlátolt számban vehetők fel, a helybeli szülők saját érdekükben cselekszenek, ha a négy alsó osztályba iratkozni szándékozó fiaikat mielőbb — tehát a beiratások első vagy második napján — iratják be, nehogy a létszám a vidéki tanulók számával teljék be. A beiratás alkalmával fizetendő díj 13 K 60 f. A bemutatandó okmányok 1. Multévi iskolai bizonyítvány, 2. Születési anyakönyvi kivonat és 3. Ujraoltási bizonyítvány. Tandijmentességért valamint a szombati-írás és rajz alól való felmentésért folyó évi szeptember hó 15-éig lehet folyamodni. A tandijmentesség iránti kérvények Török Mihály tanár tandijkezelő urnál adandók be, a többi kérvények az igazgatói irodában. Segélykönyvek elnyerése céljából Horvát Rezső tanár urhoz kell fordulni. Szeptember 5-én a róm. kath. tanulók reggel 8 órakor, szeptember 4-én az ev. és ref. tanulók reggel 9 órakor isteni tiszteleten vesznek részt, az izraelita tanulók pedig szeptember hó 5-én reggel 8 órakor. A soproni áll. főreáliskola igazgatósága.

Vak katonák részére. Piacsek Jeromos, hálából Isten iránt 10 K, Schreyer Mariska 5 K-t fizetett kiadóhivatalunknál.

Hirdetmény. A m. kir. földmivelésügyi miniszternek 1915. évi 91.300. sz. rendeletét a gabona és liszt szállítására szánt textilose zsákoknak ismertető jelzéssel való kötelező ellátása tárgyában a következő rendeletét közhírré tesszük: 1. §. A papíronalából előállított, textilose és efféle anyagok: t is tartalmazó zsákok (u. n. textilose-vagy textilit-zsákok), amelyek méreteik és minőségüknel fogva gabona és liszt szállítására alkalmasak vagy ily anyagok szállítására vannak szánva, a forgalomba hozatal előtt legalább 6 cm széles, a zsák közep-vonalában mindkét oldalon hosszban futó vörös színű, vizzel le nem mosható sávval látandók el s erre a sávra a zsák mindkét oldalán legalább 5 cm. magas, vizzel le nem mosható, fekete betűkkel a következő felírást kell alkalmazni: Nedvességtől óvandó. 2. §. Az, aki az 1. §-ban említett zsákokat az ott elrendelt megjelölések nélkül eladás használatra kölcsönzés útján avagy bármi más módon forgalomba hoz, ugyiszintén az, ki ily zsákokat az előírt jelzés nélkül használ fel lisztnek és gabonának elszállítására való csomagolásnál, az 1895: XLVI. t. c. végrehajtása tárgyában kiadott 1896. évi 38286. sz. F. M. rendelet 19. §-ának 2. kezdése értelmében az 1895: XLVI. t. c. 4. §-ának megfelelően büntetendő. 3. §. Annak a kérdésnek az elbírálásánál, vajjon oly zsákokról van-e szó, amelyekre a jelen rendelet 1. §-ában előírt megjelölések kötelezők, kétség esetén a m. kir. ipari kísérleti és anyagvizsgáló intézetnek (Budafok) véleményét kell meghallgatni. A megvizsgálandó zsákokat erre a rendeletre való hivatkozással oda kell küldeni. 4. §. Ez a rendelet 1915. szeptember hó 1-én lép hatályba. Sopron, 1915. évi augusztus hó 27-én tartott tanácsülésből. A város tanácsa.

Állatvásár. A soproni marhavásár ténre 1915. évi augusztus 30-án felhajtatott:

Drb	Szarvasmarha:	
	Eladási ár kilogrammonként gyengébb min.	jobb min.
— Magyar-fajta ökör	—	—
100 Tarkaökör, hizott	2:50	2:70
10 Bika	2:20	2:55
220 Kalbásznak való marha	1:60	1:90
70 Fejőstehenek drb-ként	450.—	1600
34 Borjuk	2:55	2:70
	Sertés:	
100 Hizott disznó	3:20	3:50
290 Süldő	3.—	3:20
231 Hizlaló disznó	50.—	180.—
51 Malacok	7.—	19.—
— Kecske		

Ausztriába 3 darab szarvasmarhát szállítottak el, 1 vevő által.

A vasárnapi katonai football-mérkőzésen a kétes időjárás miatt kisebb közönség vett részt. Az érdekes mérkőzés ered-

ménye 3:1 volt az osztrák Landwehr javára. A soproni sportkedvelők és a Hungária közt lefolyt mérkőzés eredménye 2:2.

Hirdetmény. A m. kir. pénzügyminiszterium 78,500/1915. sz. körrendelete folytán, a városoknak szesztermelési célra ideiglenesen átengedett főzőkészülékek használása tárgyában a soproni m. kir. pénzügyigazgatóság által kiadott hirdetmény s a vonatkozó egyéb rendeletek a városi iktatóhivatalban a hivatalos órák alatt betekintethetők. Sopron, 1915. aug. 25. A város tanácsa.

Horváth József

hatós. enged. közvetítő-, cseléd-szerző-intézet és pincérügynök.

Sopron. Uj-utca 6. sz. Telefon 222.



Közvetítek eladást és vevést, házakat, birtokokat, vendéglőket, löwereket, kerteket, lakásokat és mindennemű személyzetet. — Tartok egyszersmind egy lakáshirdetőt kiadó lakásokra.

Könyvkötések

a leszebb és legtartósabb kivitelben, gyorsan eszközöltetnek. — Ugyiszintén **mindenféle nyomtatványok**

úgy mint névjegyek, gyászjelentések, köszönőkártyák, eljegyzési és esketési értesítők, hivatalos és kereskedelmi nyomtatványok, művek és folyóiratok a legizlésebb kivitelben, jutányos áron.

Üzleti könyvek, vonalzasok

bármily megadott minta szerint készíttetnek. Költségvetéssel szívesen szolgál:

Piri és Székely

könyvnyomdája, könyvkötészete és vonalzó-intézete
Sopron, Ferenc József-tér 5. sz.

Telefon 394. A városház mellett. Telefon 394.

Habermann Gyula

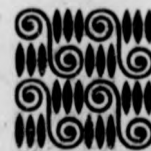
díszmű-, norinbergi és játékarúkereskedő

Sopron, Várkerület 81. sz.

Telefon-szám 371.

Olcsó árak!

Figyelmes kiszolgálás!



Ajánlja

nagy raktárát
díszmű, norin-
bergi- és játéka-
árakban.